

మంధర మంతనము

(గతసంచిక తరువాయి.)

శ్రీరాముని లేచి రాజధనుస్సునుండి పంపిన రిపువాత దళంభమహారాజు వివేకమూర్తిని కలిగి “తపోభావ! మీరు రామభవనమున కిది సీతారాములచేత కీర్తి రాక్షసైక్యవృద్ధి ములను బడయుటకు ఉపవాస దీక్షను చేయించుచు” అని కేటగొనినను. రాజాజ్ఞ మేరకు పసిష్టాడు శ్రీరాముని యంతఃపురమున కేటించెను. శ్రీరాముడు ఎదురేగి జ్ఞానముచేతనే వారికి స్వాగతమిచ్చెను. పసిష్టాడు శ్రీరామునికి వాని తండ్రి యాజ్ఞను వివేచించి చలువారు బలగఁగొల్పు యువరాజ్యాభిషేకము వకు సమంత్రముగా నిరాచరించినను పట్టించెను. అంత సీతారాములు సుహృద్ది యథా శాస్త్రసృతి పూజించి సాగవంశి.

పసిష్టాడు రామభవనమునుండి తిరిగి రాజధనుస్సును కేటించుచుండగా రాచరాలులు ప్రజాసమాహములతో కల కల లాడుచు క్రిక్కిరిసి యుండెను. శేటికినియు బరుగఁగొల్పు గొప్ప కేమఁగునూర్చి ప్రజలు ఉత్సాహపూరితులై ముచ్చటించుచునుండిరి. గృహములన్ని చక్కఁగా అలంకరింపబడిన; పతాకములు నేర్పవ్వగా విసి పీఠుల ఎగురుచుండెను. పసిష్టాడు అతి ప్రయాసతో ప్రజాసమాహముల నుండి మార్గముచేసికొని వెడలెను. యొక్క రాలములో ఉపవాసవ్రతమును బూనుట, భుక్తిభోగ్యమువలన సర్వప్రయత్నములు జరుగుటను విని మహారాజు సంకల్పించెను.

మహర్షి వేదాంతర్యాత సీతారాములు కుచిగా సాక్షాముచేసి చిత్తశుద్ధితో శ్రమిస్తూ రాయలపూజ యొనర్చిరి. రాముడు హరి హుత్రను కిరమునఁదార్చి వ్యవసాయమును పోషిస్తూ ఆభ్యుదయము గావించి మిగిలిన వైకృత్యమును భరించి నేలపై దర్శకయ్యై అమృతాన్ని దీర్ఘకాలము శ్రమిస్తూ రాయల భ్యాముచేసి పర్వినకురుడై నిదురించెను. తెల్లవారక మునుపే పోర్చుండఁగనే లేచి గూఠికంఠిమోగధుల మేల్కొప్పులను, మంగళ కూర్మిదలకానములను వినుచు ఉడయకాల సంధ్యాసంధన మాచరించి గాయత్రి వక్రముగావించి, సుధుమావసుని పాష్టాంగ ముగా ప్రణమిల్లి స్మృతము చేసెను.

అయో భ్యావహానగఃకమలాని ప్రజలు ఆపందసాగములతో వేదియాడుచుండిరి. అవ్వలకు ఉత్సాహమునకు అంతులేదు. అయితే కోలాహలముగా రామాభిషేకమును సూచించి తిరుగు కలలు గాల్పించుచుండెడి. శ్రీరాముడు ప్రతి కలలూ శ్రీరాముని పుణ్యములను గోభావముగా అలంకరింపబడగా రామాభిషేకమును గొప్ప మంతనముగా భావించి రాక్షసైక్యమును నివారించుచుండిరి.

పంపలదిక గూని పరచాటిక మంధర కైకయికి అంతరింగకురాలు. దూరంపుఁ జాట్లకుగుటచే రాణికి పన్నిపాఠురాలైయ్యెను. దళదళుడు రామాభిషేకముచేయ విశ్వయించిన దినమున మంధర అకస్మాత్తుగా అంతఃపుర సాధమునై నెక్కి రాజనగరమును దీక్షించుట తటస్థించెను. రాచరాలులెల్ల నీర్ణవర్ణి సాగముగా నలంకరింపబడి యుండెను. గృహగ్రములపై పతాకము తెసరుచుండెను. దేవాలయములలో మంగళ వాద్యములు మ్రోయుచుండెను. బ్రాహ్మణాశ్రమముల కేదభూషణ మిస్తు ముట్టుచుండెను. మూలన వస్త్రములు ధరించి ప్రభావవంతమైన యాభరణముల నలంకరించుకొని, మంచుగంధమును పూసికొని కుసుమములను కృంగారించుకొని యాచార్యులపాలము కోలాహలముగా కదలి పోవుచుండెను. మంధర కిరములయు నగ్గఁవరమయ్యెను. తన దాఁపున నున్న పరిరాజికతైత్తి తిరిగి “ఏమీ ఎందుకు నీవు పట్టువస్త్రముల ధరించితివి? వగరములో ఏమి చేడుక జరుగుచున్నది? ఎవరికి చేయి వదలింపని ఆ రామునికల్లి కాసల్య కేసు ఏ లాగో జనులకు విశేషముగా దానము లాపఁగుచున్నది? ఎక్కడ తిలకించెను వృత్తిముల దృశ్యములు, మంగళ వాద్యములు; మహారాజు ఏదేని ఉత్సవమున తలపెట్టెనా? చెప్పుకో” అని అడిగెను. ఉల్లాసముతో ఉబ్బిపోయియున్న యొల్లమును పట్టుకొని ఆ వాని “అయ్యా! నీకు తెలియదా తెల్లవాదినచో శ్రీరామచంద్రుని యువరాజ్యాభిషేకము” అని చెప్పెను.

మంధర విశ్వేష్ట రాలయ్యెను. వెంటనే ఆమె కోసాతికయముచే మండిపడుచు గల గల మేడదిగి హుటా హుటి కైకయి మందిరమునకేగెను. కైకయి వసుండి యుండెను. “తెచ్చు! తలెచ్చు తెలివి తక్కువరానా! ఒక విషయ నీకు సంభవించుచున్నది. అది నిన్ను ముఖసముద్రములో ముంచి వేయుటకు నీర్ణముగానున్నది. నీకు ద్రోహము తలపెట్టబడినది. కష్టముల సాముగా నున్నావు. ఓ రాణీ! ఇది యేకా నీకు నిద్రాసమయము? నీ భర్తకు ప్రీతిభాగ్య వని, మహాభాగ్యవంతురాలనని విజ్ఞప్తియగుచుంటివి. నీ గర్వభంగమునకు కాల మున్ననున్నది” అని హెచ్చరించెను. కైకయి మంధర కేతో అపద సంభవించెనని తెలుచి, చింతించి, “ఓనీ! నీముఖముచాద నీకేదో ముఖారణము సంపాద్య ప్రయత్నింపు. నీ కలంపమునకు కాలముమీ?” అని అడిగెను.

మాటల నేర్పరియైన మంధర యింతయు తార్కమముగా ముఖము వర్ణించుచు “అయ్యా! దివ్యవానా! ఎట్టటికి నీవని అపద నీకు సంభవించినది. నీకు సర్వభాగవము మం

హర్షముయ్యెను. దళదళమహారాజు శ్రీరామునికి కేదో యువరాజ్యాభిషేకము జరిపించి లోపుచున్నాడు. వాంఛితము దుఃఖకారణ మేమిటా దివ్యవానా! నీకు కీర్తిరంది ముఖముతో క్రుంగిపోయినాను. దీను మేలు చేయఁగోరి అపివేగముగా నీలు కేటించిరి. రాజవంశమున పుట్టితివి. మహారాజు ప్రీతి భాగ్యవతివి. కాని నీకు రాజ్యకంఠము తెలియదు. నీర్ణ దళదళమహారాజు దృష్టిమీలను చోడించును; కాని మోహకారి, నీకు ద్రోహము తలపెట్టి వాడు. దీముని మాటలచువాడు? కాని మహా సూర్యుడు. అతడు కేకపూరిత కల్పి. నీ కుమారుడు భరితుని మారముగానున్న పట్టించికి పంపి. అతడు తనవృత్తు మిక్కిలి యాతురతతో రామాభిషేకము గావించుచున్నాడు. శేటికితో ఆ కార్యము సమాప్తమగును. మహారాజు, నిన్ను నీ కుమారుని నీ పరివారమును అవ్యామిను పాలు గావించుచున్నాడు. ఇప్పటివఱకు కాలము మించి పోలేదు. నీ కుమారుని, విన్న వాక్రయించుకున్న నిన్ను, నిన్ను కాపాడుకొనుము. ఉపాయములో దించుము” అని హెచ్చరించెను.

మంధర చెప్పినదంతయు విని కైకయి కర తార్కల చంద్రకేళివలె చెప్పింది లేచి సంతోషంబింపగురాలై రామాభిషేకమునూర్చి తన కింతముఖ తెలియక పోవుటకు ఆకర్షణపడి నీర్ణయకంఠవిద్యాధరణము జోకదానిని తీసి మంధర కొపలి “నాకు ప్రీతిమగు మధువాల్మీకిని తెలిసింది. శ్రీరాముడు భరితుడు నాకు పరి సమావేశమైనాడు. రామపట్టాభిషేకమును విన్నదానిగా నాకు సంతోషమునకు మేరలేదు. ఈ ఆభరణమును బహుమానముగా దీసికొని ఇంకను నీకేమి వరము కావలయునో కోరుకొమ్ము” అని పలికెను.

ఆభావనము కాని కైకయి మాటలు విని మంధర దీర్ఘకును నిట్టూర్పునిడిచి, కోపాన్ధి విడుదలై తనకిచ్చిన యాభరణమును విడిచి కొట్టి “ఓమహారాజా! సర్వము నాకేవిగుచుండఁగా సంకల్పించుచున్నావు. ఏవు కోక సమృద్ధిమంలా కొట్టుకొనుచున్నావు. రాజోపు ముచ్చటమును గాంచలేకున్నావు. నిన్ను చూచిన నాకు దుఃఖము కలుగుచున్నది. ఓనీ పిచ్చివానా! నీ సవతి కుమారుని యభ్యుదయమునకు నీవు ముదమందుచున్నావు. ఎల్లి రాముడు రాజ్యాధికారియైన నీ కుమారుడు భరితుని గలిపిమి? భరితుడు రామునితో సమానమైనవాడు! మిగి రామునికి భరితుడనిన భీతిమెందు. అందులకై రాముడు భరితుని పరిమళభుక్తిగా భావించును. మావన సృజానము చంచలమైనదని రామునికి తెలియును. లక్ష్మణుడు రామానుచుడు. కర్మభ్యాసుడు భరితుని అనుచుడు. వాటి పురు అవ్యత్యంబులు. కదపటి సోదరులు. కాన వారివలన రామునికేమి విసుగులేదు. ఎప్పుటికైనను భరితుడే తన రాజ్యాధికారమునకు అపాయకరమైన అటంకము గాన రాముడు భరితుని కుదమట్టించిపోడు. రక్షణలేని నీ కుమారునికి రామన్న ఆపదను తెలుచుకొనిన కోలంఠి నా మనస్సు కల్లదీర్చి పోవుచున్నది.

“కుదయలే! పువ్వ మో నీ కైకయి వ రాముడు పట్టాభిషిక్తుడైన, నీ పవతి రాజు మోత యగును. పవతిల వంతటిని అనాఁగఁ దొక్కుము. ముచ్చటమిది నీవు కాదు. విడుదలైరాలవై తలపంచుకొని, తేనులు కోడించి కానిపవతి ఉడిగము చేయవలెను. పిటోపాలు మేముచాడ అమెకు దానిలను చును. శేటికినుండి భరితుడు రామునికి సేర కడకును. ఈ అంతఃపురమున గాంచ మర్యా

వలె విడిచి ఆవంతును దూరమనుచు” అని ముఖపూరిత రాక్షస మాటాడలేని యట్లు చరించెను.

కైకయి మంధర మాటలకు అలక్ష్మ్యము లేని దానినిగాంచి శ్రీరాముని మట్టాభిషేకమునకు అన్యాయుడైనా. నీవు శ్రీరాముని సర్వసంధర్మకు, భర్తృకీలకు, శత్రుద్రుణ్యమును గాంచియుండలేదా? అతడు క్షిప్ర పురుషువాడ యువరాజై రాజ్యమును పాలించగలిగినవాడు. నీవు ఎందులకేంకే చేసెను చుంటివి? భరితుడు మారేంద్ర తేరు వార శ్రీరాముని కదవంతరము రాజ్యాపాలనము గావించగలడు. చింతపడవలదు. నీకు భరితునికంటె శ్రీరాముని ఎక్కువ ప్రేమించుచున్నాను. శ్రీరాముడుగూడ తన కల్లియగు రాజ్యకంటె మిన్నగా నాకు కుమారులు చేయుచున్నాడు. తన తమ్ములను ప్రాణసమాదులుగా ఆదరించుచున్నాడు. రాముని కి రాజ్యము వర్ధిలను భరితునికి వర్ధిలకే. శ్రీరామునివలన ఆపదవచ్చునని తెలుచుట నీకు న్యాయముగాను” అని చెప్పెను.

కైకయి మాటలకు మంధరకు మఱింత కోపము కలిగి “అయ్యయ్యా! మూఢురాలా! నీ కందులకు రానున్నవివృత్తి పోషకులు లేదు? నీకేమి దాపురింది? రాముడు రాజగుచున్నాడు. అతని కిరసంకల్పము ఆతని కుమారుడు ఉత్తరాధికారియై రాజగును. రాజ్యపాలనా క్రమము నీకు తెలియదా? ఒకసారి రాముడు సీంహపహరాధుడై భరితుని రాజ్యాధికారియై ప్రమామమే లేదు. అంతలో భరితుడు రాజవంశమునుండి తొలగింపబడును. రాజానకు బిడ్డింది పుట్టి అందనే! రాజ్యమురాదు. క్షేప్రశ్రీకృతుల మూలేమే రాజ్యము అభ్యుదయము. దివ్యసోదరులు ఎంత ముఖవంతులు, యోగ్యులైనను వారు రాజ్యాధికారియగుట అర్హులుకాలేదు. కాబట్టి ఓ చెట్టివానా! నీ కుమారునికి రాజోపు ముచ్చటినింపచ్చు చింతించుము. రాముడు భూసాధుడైన, భరితుడు ఆవాధుడగును. రాజవంశమున అతనికేమి పృథింపబడదు.

“రాముడు రాక్షస భరితుని ప్రాణము లతో విడిచి పుచ్చెను. భరితుడు రాజుకై బ్రతికి యుండవలెనని నీకు తెలింపు యుండిన ఆతడు ఇక్కడకు తిరిగిరాకమునకే మామగారి ఇంటినుండియే కావలకు పంపిలేయుము. అట్లైన నీకు ఏకత్రుకోకము కలుగదు. నీకుంకి చెప్పెచున్నాను. భరితునికార్యమేవచ్చిన భరితుడు నీవు, మేముడమును సుఖంతము. ఇంతకుముందు నీవు నీ భర్తకు ప్రీతిపడి చని గర్హించి, నీ సవతులను నిర్లక్ష్యముచేసి కూలవాడివావు. కనుక కొసల్యకు నీవైన ఏకోకము వకు అభిమానములేదు. ఆమె రాజమారిమైన నీవై కక్ష సాధింపగలదు. సమయము చిక్కైన సవతుల కోకము అన్యాయులవలె ప్రత్యర్థిలునని నీకు తెలియదా? రాముడు రాజగును. నీకుమారుడు వచ్చిన వానితో సమానుడైన సఖించును. నీవు కల్లకురాలవగుచువు. భరితుని భాగ్యవృద్ధినిగూర్చి ఆరాధింపుము. భరితుడు క్షేప్రయతన రాజా కాలయము. రామునికేక కల్పి పుని గావించవలయును. అపాయములేని ఉపాయము వాలోదంతము” అని మంధర హెచ్చరించెను.

(చేతమకు.)

ఇదీ లోకవృత్తం!

*** లోక సంచారి ***

ఈ ప్రపంచంలో ఏది మితిమీరినా కష్టమే. సంతానం లేనివారికి గతములేవని ప్రచారం చేసి, సంతానానికి అనేక విధములైన ప్రోత్సాహాలను కొన్నాళ్ళు కలగజేసారు. 'నియోగం' ద్వారానే సంతానం పొందజేసామని గతము కలగజేసారు. కుంటి పుత్రులు, వారితండ్రి, పెదతండ్రి అట్లా పుట్టించారేగా! ఇది పూర్వ కాలం సంగతి. మన ఎరకలో హిట్లర్, మస్సోలినీ, స్టాలిన్లుకూడా ఈరకమునా సంతానం తప్పని అత్యధికంగా ప్రోత్సహించారు. కాని కాల మెక్కురీతివుండునా ఎల్లకాలం జవాబు మిక్కుటమైపోయింది. రెక్కలు రావగా, నిమిషానికి పుట్టుట 20, గిట్టుట 9, నిల్వ జమ 11. ఈరెక్కల అనంత పెరిగిపోతే అహంకారములు అహంకారములు. అహంకారములతో, ఇతర విధాలైన ఆకాంక్షతో అస్సాదం కలుగుతుంది. ఇదిగాక విజ్ఞానమైన మానవుడు గంపెరు నిల్వలను కని, పెంచడంకంటే ముచ్చటగా ముస్తాబునో, నాణ్యంగా నిలుగునో ఉత్పత్తిచేసి, లక్షలుగా వారిని పెంచి, తనకు జేకానికీ సమాజానికి వాయిగుచ్చవలెనని భావించడం ఆరంభించినాడు. అట్టికంగా పురోగామియైన దేశంలో ఎల్లముఖ సంతానోత్పత్తి రిక్కువ. విశేషంగా పిల్లలను కలిగివుండడం వాగరుకులకు గౌరవప్రదమైన విషయంకాదు.

ఈ లోకంలో నివసించి మన దేశంలోనూ విజృంభించారు చాలాకాలంగా సంతాన నిరోధ ప్రచారం గావిస్తూవచ్చారు. ఈ సందర్భంలో అంధ్రదేశానికి ముఖ్యమంత్రియైన రామేశ్వరం. 'ఒక దశమవందల బాగేసి, వివరము ఈ ప్రచారం ఆరంభించావలయు' అని ఎద్దేవగా ఒకడు అయినను అడిగినాడు. 'సీపీఐలో ఆయన ఈ విధంగా సమాధానమిచ్చాడు: 'జియో. నా అనుభవాన్నిబట్టి తెలుసుకునే, యిరులలకు మితిమీరిన సంతానంవద్దని చెబుతున్నాను'. ఇప్పుడీ పువ్వుమీనికి మన ప్రధాని సమాకారం సంప్రదించా లభించింది. ఆయన పట్టులు విందగినవి:

"మనల పెరుక్కొనే రాజకీయ, ఆర్థిక, పాండిత్య సమస్యలన్నిటినీ పరిశీలించి మాడగా, కుటుంబమును పరిమితం చేయడం చాల అవసరమనీ, ఈ పథకమును దీక్షతో, తగిలగా, తెలివిగా అమలుపరచవలెనని కోస్తున్నది. దేశంలో ప్రజల స్థాయిని పెంపు చేయడానికి ఈ జవాబు విషయమైన పెరుగుదల అద్దం వస్తున్నది. అయితే, ఈ సంగతిని ప్రజలకు తెలియజేయడానికి పెద పెద్ద కట్టములు, సిద్ధాంతాలు కాకుండా ముఖ్యమైన శైలిలో వారి కళ్ళమధ్య భాషలో మనం లోదానపరచానీ ప్రయత్నించవలెను. మరేం చేయి, ఈ ఉద్యమాన్ని కొందరు ఎదిరిస్తూ వుంటారు. వారితో మనం కలహించవలసిందేను. నిర్మాణయుక్తంగా మనమని మనం చేసుకుంటూ పోవడమే కర్తవ్యం. ప్రభుత్వ స్థాయిలో ఈ ఉద్యమాన్ని చేబట్టింది ఇంకొక ప్రభుత్వం ఒక్కటే. లోకంలో అట్లా ప్రజాకారులూ యిటీవల యిట్లా ప్రయత్నం చేసి కొంత పురోగమంతో వాడుకున్నాడు. ఇతర ప్రభుత్వాలూ కొంత కొంతరించుకు మన దుగ్ధాన్ని అనుసరిస్తున్నవి. ఇందియా, నైజాల్లా జేకాను జవాబు పెరుగుదల

గొప్ప పువ్వు. యింకొక జవాబు యిట్లా లోకమంతటా పెరిగిపోతే, రాజకీయ, ఆర్థిక రంగాలలో తదితరమైన విధాలుగానూ దీని ప్రభావం ఏమవునా అని ఆలోచిస్తే కంపం కలుగుతుంది."

ఈ కుటుంబ పథకమందరినీ (సంతాన నిరోధముని యిప్పుడు దీనిని తెలిపివారవ్వరు అనడంలేదు. కుటుంబ పథకం, కుటుంబ రచనావిధానం అని యిప్పుడంటూ వుండవలెను) 1956 అక్టోబర్ లో ప్రభుత్వం నియమించినది. పృథక్ మంచవల్ల ప్రజాలోలో 65 లక్షల రూపాయలు యిందుకై మంజూరైనవి. ద్వితీయ పృథాలోలో కేంద్రాన 400 లక్షల రూపాయలు (4 కోట్ల). రాష్ట్రాలలో 97

లక్షల రూపాయలు ఈ పథకాలకు పహాయ భావంగా మంజూరైనవి. పృథక్ ప్రజాలో సమయంలో ఆరంభమైన కుటుంబ పథకాల యిటులను (క్లీన్) కొనసాగించుటకు 14 లక్షల రూపాయలు వినియోగం కాగలవు. ఇకపాడ 2,500 కుటుంబ పథకాలయితులను ప్యాపియలకు పోయిర్నం అనుకున్నది.

ఇంత పెద్ద జేకానికీ యిది ఎక్కడ చూపా గలవు? "పాడేరీ" అప్పుట్టుంటుంది. కాని యిది ఆరంభం. ప్రజాలో తెలుసుకోతే యిది ఉద్యమంలో పాల్గొని దీనిని విజయవంతం చేయగలరని ఆశించబడుచున్నది.

ఈ పువ్వుమీన్ని ఎదిరించడానికి మిగిలిన ఆయుధాలన్ని కుంటువనగా, అఖిలకు గాంధీనీ కొందరు అడ్డపెడతారు. ఇదిమహా పాపం. ఆ పువ్వుమీన్ని చెప్పివల్లు నిగ్రహించ గల్గినవారికి సరేలేల సమస్యకరములు. జేకానికీ కుటుంబపథకాలయితు కుంటుం.

ఈ జవాబు పువ్వు అనే పువ్వుమీ లంబు అనేపలను నిర్దేశించిగా చేసే

దింది. ఇది గత సందర్భాల్లో కుంటుం. అంగ్ల పీఠంలో కొంత ప్రాంతంలో పెరుక్కొని అనేకానీ ప్రభుత్వం గొప్పమీర్లు చేసింది. ఇది వల్ల ఈ జవాబుకాదానికి సంబంధించి, మితిమీరింది. మితిమీరింది. కాని జేకానికీ అనేకానీ అనేకానీ 'పెంచుకో' ప్రజాలో చేసుకున్నాడు. ఆ కారణంగా అట్లా చేసి పువ్వుమీమీ 'పెంచుకో' కట్టం గాను. ముచ్చటమీరే వారిలో కొన్నింటిని ఉదహరించెదను.

పాపం! ఒక మరక పువ్వు రిక్కు చూపా యెను. పెరుక్కొన్నవల్లమంచి అమరు కలగజేసేటో ఒక ఉత్తరం అచ్చం ఈయన ఉత్తరామియే మరకానాడవు. అన్నీ 'జవాబుమీ' నుదేశానీ. అందులో యిట్లుండెను: 'పెంచుకో, విజృంభించి విరుక్తున్నావు పానీ, మామూలీ జేకానికీ మందిరీ. సంతానాన్ని గుండం దేశోహం నుమా!'

1956 మే మాసంలో ట్యూ కె కే హం గ్రామంలో జేకానికీమీర్లు చేసి అయి దేంద్ర పక్షిగానీ పక్షిగా మిగిలి చేపగా కొంతసేల పువ్వుమీ పువ్వుమీలో ఒక ఉత్తరాన్ని అందుకున్నది. అందులో యిట్లుండెను: 'నీకు, కుటుంబంకీ యిదిచాలా కాదకంటే చేసేకునును. కాని జేకానికీ జేకానికీ అలాచించావా? కొన్నాళ్ళగా దేశంలో జనభా అత్యధికమైపోయింది. కొందరుకీ, రావనీ, మిగిలినవారికీ కాస్త హయగా వుండడానికి, తిరగడానికి తావుకొనుచుంది."

1956 అక్టోబర్ లో పువ్వుమీంగ్ గ్రామం లో మాడకొనాడకే అనేకానీ ముగ్గురిని కన్నుల ఒక్కపాటి. పెరుక్కొనే పచ్చిం ఉత్తరం: 'ఇంకొ ముగ్గురు కుంటుం గన్నావు గదా, పువ్వుచూచాలంటే ఏదైతేనీ తెలివి మాలివననీ, దేశోహానికి నీకు అవమానం అనిపించడంలేమో ఆ ముగ్గురు బ్రహ్మచారి జేకానికీమీర్లు చేసుకుందా!'

గోదావర్ల వివాది గ్రామంలో ఎత్తక డాబ్బు 'జేకానికీ' పా కామ్యకామిని స్థితిలో వుండగా ఒక రైల్వేప్రమాదానికి గురియైంది. ఆమెకు పెరుక్కొనే అందరినీ శ్రమలు: 'ఆ రైల్వేప్రమాదంవల్ల నీ గర్భిణీని కుటుంబం అందుకోనే చితికిపోతే జేకానికీమీర్లు"

ఇటువంటి ఉత్తరాలను క్లీన్ మూడు రికార్డులలో వ్రాసేవాడనీ, 'జవాబు' రామన్నకు 'పెంచుకో' పోవుచేసేవాడు. ఒకసారి 'పెంచుకో' ఇంకొక పా 'పామవు' మోకానీ 'పెంచు' అని యిట్లా సంతకాలుండెవి.

విశ్వప్రయత్నంలేని గూఢచారులు క్లీన్ - కొంచెం కుంటుం జేకానికీ.

మైకాపురి గూడూరులో

సంస్కృతీ సమైక్యత

కవులకు, కళాకారులకు పునసన్మానాలు; నాటకపోటీలు

గూడూరు సంస్కృతీ సమైక్యత కృతీయ వార్షిక కళాకృతీలు 7 రోజు నుండి 14 వరకు మూడురోజుల వైభవోపేతంగా జరిగాయి. తెనాలినుండి రితుపతివరకు దాదాపు 16 నాటక సంఘాలు పాటిలలో పాల్గొన్నవి. రంగస్థల నిర్మాణములను, ఆ హర్షములను, ఎటులలోనూ ఆహార్యమైన సామర్థ్యము, కాళలము ప్రదర్శనలయ్యాయి. మహావి విద్యార్థి శ్రీ పీఠాల పిచ్చయ్యకాశ్రీ, శ్రీ దుర్గా రామమూర్తి ఎం. పి, గాల్లకు ఘనంగా సన్మానం జరిగింది.

నాటకకళా ప్రదర్శన ప్రారంభోత్సవం ఆచార్య ఆశ్రేయగారిచే గావింపబడింది. సమైక్యత కార్యదర్శి శ్రీ డి. వి. శేషయ్య గారు సదస్యలకు స్వాగతమిచ్చారు. ఆహార్య సంఘాధ్యక్షుడు శ్రీ పాపన్నలూరు కోటా రెడ్డి గారు విదేశపర్యటనకు వెళ్ళివున్నందున, వారి పువ్వుపాన్ని శ్రీ పమపురేటి సిద్ధయ్య నాయుడుగారు చదివారు. "గూడూరుగారి హృదయమున కళాభిలాష సెలరెప్పుడున్నది. సిరిపాతూరు యనదగిన మన మైకాపురి కనుమై కమ మరలుటకు కళాదీని ప్రయత్నించెద. ఆరేకోడండ్రుకు ఒక్కరేయితున్నది. ఇది కుర్చీ కరవిచ్చాము" అన్నాడు శ్రీ కోటా రెడ్డి గారు తన స్వాగతోపన్యాసంలో. "...పాటి సంతా విప్లవించతేను, కొత్తసంతా గొప్పన తేను. ఇదిరెండూ ఎక్కడనో ఒకచోట కలవాలి. కలిపినవాడే మన సంస్కృతీ మహోజ్వల భవిష్యత్తు" అని ప్రజ్ఞాపించారు ఆచార్య అశ్రేయ.

ఉపరాష్ట్రపతి డాక్టర్ రాధాకృష్ణణ, పట్టాభి సీతారామయ్య, శ్రీశేరి, రాళ్లపల్లి అనంతకృష్ణయ్య, కిశంకరిస్వామి, గడి యారం వెంకట శేష కాశ్రీ, చిత్తూరు వాగయ్య ప్రభృతులనుండి కవిత్వ సందేశము లను అట్లాను రంగయ్యగారు చదివారు.

కవిసన్మానం

విశ్వప్రయత్నం, అశ్రేయ, శ్రీ శేషయ్య వారి సింగరావుగారి అగ్ర్యుడైన వైభవోపేతంగా

జరిగింది.

ఆహార్య సంఘ పథ్యులు శ్రీ కె. వి. రమణారెడ్డి ఎం. పి. గారు కవులను పరిచయం చేసారు. శ్రీ పీఠాల పిచ్చయ్యకాశ్రీ గారు పండిత దిగ్గంతుల యుగానికి శిరీ, బ్రహ్మశ్రీ నేనం వెంకటరాయ కాశ్రీనంటి మహాపండితుల సమాన భాయిలో నిలువగలిగిన వారంటూ, వారి రచనలను వివరించారు. శ్రీ దుర్గా రామమూర్తిగారు పాండిత్య ప్రదర్శనతోదు కవిత్వ వ్యవసాయమునకు ఉత్తమించి 'కర్ణుడు', 'స్వర్ణాచార్య' కావ్యములను రచించిన మృదు మధుర తెలికోటికులని చెప్పారు. శ్రీ మిక్కిలిశేరి రాధాకృష్ణమూర్తి గారిని గండవచ్చి రామచంద్రారెడ్డిగారు పరిచయంజేస్తూ, మిక్కిలిశేరి నాటక రంగానికి చేసిన సేవకు అంజలి సుడిచారు.

శ్రీ పమపురేటి సిద్ధయ్యనాయుడుగారు పీఠాల పిచ్చయ్య కాశ్రీగారిని, శ్రీ పెల్లేటి వెంకటకృష్ణారెడ్డిగారు శ్రీ దుర్గా రామమూర్తి గారిని శ్రీ గండవచ్చి రామచంద్రారెడ్డిగారు శ్రీ మిక్కిలి శేరి రాధాకృష్ణమూర్తిగారిని ప్రత్యేకంగా పిర్వరచిన పూలరాలక పథా - కొరవ రెవ చేకలా

విటా-అసిక

ప్రీం పారిటీ
వరప్రసాదివి

శ్వేతకర్పూరము - ముతుకూలు -
ముతుకర్పూరము - సదుమురేచ్చి - నిద్ర
లేకుండుట - ఐలహము మొదలగు
గర్భాశయ వ్యాధులు పొడవై
బాధపెట్టగా పరిశయము.
వెంపెం రు 2-8-0 రు

సంస్కృతీ పర్వసూచికలో నెలకొంటుంది

పాపములను మాత్రము విడిచివేయవలెను.
— నల్లగొట్టెను వెంట్రుకను వాడెను.
విడిచివేయవలెను.

హైదరాబాద్ క్షేత్ర బహుళ నామ
31 క్షేత్రం 1879 (21-6-1957)

సామశిల ప్యాబ్లెట్టు పరిశీలనకు కేంద్ర
ఐరిగేషన్ కాలనీ ఉపమండలి శ్రీ బ్రహ్మ
లాల్ హఫీజులు 27 తేది నెల్లూరుకు
వస్తున్నారు.

ఎన్నో సంవత్సరాలుగా గెల్లూరుమండల
 ప్రాంతం సామకలకొండ కాచివ్వును ఆం
 దోళంను క్రి విజయవాడ రామచంద్రాశ్రమ్,
 క్రి శేరిలింగంపల్లి లక్ష్మీవరహరిశ్రమ్ పరిశ్రమలు
 కేంద్రప్రభుత్వ దృష్టికివచ్చి ప్రాత్యక్ష ప్రజే
 కాన్ని స్వయంగా పరిశీలించవలసిందిగా
 మంత్రిగారిని కోరాగా, క్రి హాజీగారు వస్తు
 వారు. ప్రజాప్రతినిధుల కోరికను మన్నించి
 ప్రసాసమహ్య పరిశీలనకు స్వయంగావచ్చును
 హాజీగారికి రూపుదయపూర్వక స్వాగతము.
 ఏమీ కావలె కనుమూరుకాల్పల విషయం
 గూడా పరిశీలించగలరట.

సామగ్రిల తక్కువ ధరలతో, ఎక్కువ పుష్కరము
గాన్ని చేసి ఆతిథ్యమైన ప్రాజెక్టు, నిల్వలు,
ప్రామాణికాలకు అధికమైనగా పెన్ను
వక్షిణపునైన వుండు నిరంతర జామీదీరి
మైన పెట్టెలరాకలకు గూడా ప్రాద
పునమైన ప్రాజెక్టు యిది. ఇంకాక నాగా
ర్లు ప్రాజెక్టుకుడికాల్సి పెన్ను చేరవరకు
కావలె. నికరము, కాల్పనకుగా యి
సామగ్రిల అధికంగా వుండగలదు.

అప్పుడు చీమని కానందున, ప్రవాహం ఎప్పుడో
పువ్వులెగిరిపోయి, పచ్చని పంటలుగావ
డం, ఒక్కొక్క పువ్వు పతలానికీ
పర్వాలలేక, అడుగుకు ఎటికి నీరురాక
ద్రుతాత్మకతల కలుపు ఎప్పుడునున్నది. అట్లు
గానే పచ్చని పచ్చనినీటిని నిల్వపెట్టుకొని
నిల్వపెట్టుకున్నప్పుడు, ప్రవాహం
ఎప్పుడువచ్చినా, ఎప్పుడుగానీ, నిల్వవుంటే,
నీరును ఎంతో పువ్వులెగిరిపోయి, కేవలం
నీరుకేగానీ, వరికీ నిల్వకీ స్త్రీయగా
నీరును ఎంతో పువ్వులెగిరిపోయి, కేవలం
నీరుకేగానీ, వరికీ నిల్వకీ స్త్రీయగా
నీరును ఎంతో పువ్వులెగిరిపోయి, కేవలం
నీరుకేగానీ, వరికీ నిల్వకీ స్త్రీయగా

ಪ್ರಾಚೀನ ಪಂಚವಸ್ತು ಪ್ರಗತಿಗಳ ಪರಿಶೋಧನೆ ಮತ್ತು
ಪ್ರಗತಿಗಳ ಪರಿಶೋಧನೆ. ಪ್ರಗತಿಗಳ ಪ್ರಗತಿಗಳ
ಪರಿಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿಗಳ ಪರಿಶೋಧನೆ

కనీ ప్రాజెక్టును సూచించాడు. అందు
 వల్లనే ముమ్మడించి ఆధిపత్యవేత్తలను సులభమ
 ఆనందముగా, ఆస్థిగత శక్తి-పట్టుకుతో
 యీ ప్రాజెక్టు విస్తారానికి నిర్ణయించిన ఇంజ
 నీర్లు బుచ్చి-మలకు మార్చించారు. ఈ మార్చన
 పర్యవారం కె.కె.ఎస్. 30-లక్షల రూపాయల
 వ్యయంతో యీ ప్రాజెక్టుకు విస్తీర్ణత పెంచు
 తున్నట్లు ప్రస్తుతం తెలుసు. కేవలము తెలుసు
 తో; ఇప్పుడు కేవలము తెలుసు. తెలుసు
 తలుకాలతో కేవలము నగరాల పాన
 కాగలదు. ముమ్మడించి ప్రేమ పెంచుకుంటే,
 ఏమీయు తెలుసుకాలన్నీటి పానకల
 వలె కలుగగలదు, ఈ ప్రాజెక్టుకు మరొక
 ఆనందము సూచించాడు. ఎన్నుకగా కాల
 ముని తిప్పివలసిన ఆనందమునుగా,
 ప్రాజెక్టు ప్రాధికారంతోనే ప్రాధికారముగా
 గాని రాగలదు.

అందుకై తక్కువ ఖర్చుతో ఎక్కువ
ఫలదాగాన్నిచ్చే యా పోతెత్తుకు నరద
నిరొకట స్త్రీముగ్రం దిక్రియ ప్రకారి
లానే చెప్పవలసిన అవసరాన్ని గూర్చి కేంద్ర
మంత్రి నచ్చునలసివున్నది. ఈ ప్రాజెక్టు
పట్ల రైతాంగంలోవున్న ఆందోళనను హాఫీ
గారికి సువ్యక్తం చేయవలసివున్నది. మన
వాంఛన ప్రస్తుతంగా తెలియజేయుటకు,
మన కోర్కెలూని న్యాయాన్ని, అవసరాన్ని,
బలాన్ని, కేంద్రప్రభుత్వంచే గుర్తింపజేయు
టకు ఇంకను మించిన అవకాశం మనకు
దొందజోడు. కావున రైతాంగం వారి,
అక్షులుగానచ్చి, సోమశిల పోతెత్తుకు
సంఘం వారు నడుపు రాయబారంలో
పాల్గొని, వాళ్ళు పే విజయవంత మగుటకు
కోహదమాయ వలసిందిగా రైతాంగానికి
విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము.

శ్రీ గోపాల కృష్ణగారు, యజ్ఞవల్క్య చేసిన కృష్ణ
మరువకరించి కాదు.

అంధు ప్రభుత్వం వారు మొత్తం గా త్రి సేవలను
రెడ్డిగారు తప్పక యీ పదవకాళాన్ని బాధ
విడువకుండా, ఎక్కువకట్టిన జే యీ అని
లోరుతున్నాము.

శతకావ్యములు శేఖరము, కువ్వము
వారియొద్దనుండి వచ్చునుమనము,
తక్కువేయివేర్చి వర్ణనానిది
దామపాలా యొక్కవేయివేర్చి.

విక్రమార్క చరిత్రము
 దక్షిణ భారతమున, దాదాపు
 తమిళనాడు, కర్ణాటక
 మొదలగు ప్రాంతములలో
 మొదటిగా

కమ్మమేదైరాత్రి గాథాంధికారంబా
కాంపదీపియై గుమ్మరారు,
కళ్ళమందువేల కన్నులు భ్రంశమై
పలుపగలు కేడు పలుకారు.

విశ్వకొడుమమును విట్టదాసుని నాడు
పెద్దవీరుడు, బండ్లకొద్దిలమ్మ,
గొప్పరాజు వజ్రరాజు, నిట్టూర్ల నల్లమూలం
మొదలగు వారును కాదనలేదు.

వి. రామచంద్రారెడ్డి

ಅವರಿಗೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸ್ವಯಂಪ್ರಯತ್ನ
ಕಾರ್ಯ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ
ವಿವರವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿ ಕೊಡುವುದು,
ಯಾವುದೇ ಸ್ವಯಂಪ್ರಯತ್ನ

కుందినదికాదు మామిళ్ళ సులువైన
 వాసులందు కొంద నేరులందు
 వోటికెవవుసొంత కాపెనడెరాని
 కిది ముప్పి పలునీడరాన.

కల్లవైద్యమును తప్పిల్లుతానా.
విల్లివాయు వెల్లునును,
వల్లివల్లును మనగల్గియును
సిల్లివల్లియును నొక్కయెడ.

శ్రీమదాంధ్రవంశురింగాచరితము
రింగ, యక్షగచ్చిరింగ, తూచి
మాటలాడపాగె మధుకాశమధురంగ
మరిసిదాంబూరి, మిరిసిమరికనూరు,

నవ్వువాడకివ నమ్మంబుపాద్యోగము
పాయకపాల్కు పెద్దో పూలమంజు
బళ్ళకొద్దియేసి గట్లత్తులేకారు
యవెయ్యవదివార్య కప్పరి వీ.

ఇంటినిండగొట్టు యిరువైన ముంగిట్లు,
కోళ్ళుకోళ్ళురాన్లు, కొండరాళ్ళు,
అగుపగులేని యాడోళ్ళు జడదేవి
కాపురమ్మి వరికొనుపజేరి.

(5-వ పేజీ కొరవ)

49) కోడూరు మండల గ్రామపంచాయితీ (ప్రాధికృత)-
కోకాధికారి. రాజాకాశీపురం చౌ. పట్టణ
సభ్యులు తమకోటపాడు. వారి పేర్లు చిన్న
దస్తా.

27 తేదీ సోమవారము నందున్న శేంబ్ర ఉత్సవంబున
మంత్రి శ్రీ నాథగారికి ఆ పంచాయితీలో
సాక్షాత్తు ప్రదేశంబు ప్రక్కన సాందర్భవార
వరణంబు సాంధ్యమున జరిగినట్లు.

31-5-57 ఆదిత్య నరసింహా విద్యుత్ కంపెనీ
నూత్నరూపి విద్యుత్ వినియోగ సమాధానం మో
తంగింకి. వచ్చేదఫా.

వెల్సారు యియోమపట్రిక బయల్గి గామాల
నుండి వచ్చుకొనుటకు, ఆనుపట్రికా తా
దొరకువద్దకు, బసకేసేంద్రుడు సెయి వసతి
గొన్నామలను ఈ. 3500 ల వ్యయంతో
కట్టించియిచ్చుటకు ముందుకు వచ్చినందుకు శ్రీ
ధంగువ శ్రీకృష్ణయ్యగారి బియ్యంబిస్తున్నాము.
యీ సెల 6 శేరి ఈ. 8-30 గం.కు భిష
దాక, శ్రీ, కృష్ణయ్యగారి శంభునాథువ జేతాడు

ఈ సెల 3, 4, 5 తేదీల్లో పట్టణం
లోని పోలీసు కార్యాలయంలో న్యాయ
వాదించి, 3వ కాలిఫర్నీయన్ జే ములను,
రూ. 200/- లను పట్టుకున్నారు. దానిని
మందరవామయ్య (పైచేయ్య), కనుకం నారా
యణరావు, యం. పి. భువనా, చిన్నయ్య

అండ్ మర్చంట్స్ కంపెనీ స్పెషియల్ పోలీసు
చార్జి చేసినందు.

[illegible]

మనం ఏదీ మనము క్రియకు లాంబి
 పోనీను కనాదీహాంబి ప్రాహ్-లిమకాదీ
 దీని, లియంబి కనాదీహాంబి. కనాదీహాంబి
 3 గాంబి కనాదీహాంబి కనాదీహాంబి
 దనాంబి.

యీ మానవారంభంలా క్లుప్తం వచ్చేసి, ఆ
 తర్వాత నిమగ్నంబుగా పంజీ ఆ గ్రామం
 దు. 0000 అంకం అంకం వలన ఆ
 రించి వారు ముఖ్యంగా గ్రామం చేరుకు
 వా కంకంటానం వారిని తినిపెట్టుకో
 ఆ కంకంటానం కంకంటానం ముఖ్య
 అంకం వలన కంకంటానం కంకంటానం
 తర్వాత చేరుకుంది.

రాజ్యము పోషకములైన రాజుని పర
శాస్త్ర మరల యెట్లాగో ప్రయత్నించు బడినది
ఇందుకు అవసరమైన వ్యయం ఏమాత్రము
నిరాశా లేదు అట్టి కొంతమందికూ. కాశీ 1 :
లేని నుండి ఈ శాస్త్ర పరివేక్షించి. 6 వలె
పరమా ప్రయత్నం లేని అయ్యున్న నిర్ణయం
జరిగింది.

పెద్దూరు వెన్న అమ్మమ్మగ్రామం	2.3	అ
పెద్దూరు చెరువు	13.75	అ
చివరి రికార్డులు	19.8	అ

(మొదటి పేజీ కొరవ)

అలా అమోఘ బ్రహ్మనివాసి మంత్రివర్గంలో
 నిలుచుంచాడుంటే, కులద్రోహి నిష్కర్షా అ
 స్త్రీల వర్గం అంగీకరించడంలేదు. పోనీ యేమ
 చేసా కొంగొంది తనకుంచాడుంటే అది కొ
 నికోరికొక్కప్పుట్లు ఉంటుంటే మో
 పిలుస్తోంటే వైదెచ్చు తెలుసుకుంటూ ఏ
 మైన అవంతెం, చూపి యెన్నింటా రాష్ట్ర
 కుంటలా జరిగారీ. ఈ యెన్నికలలో గెలి
 కాని ప్రదేశ కాంగ్రెసుసంఘం తమ
 కళ్ళకు. ప్రదేశ కాంగ్రెసుసంఘం
 కావలసివచ్చే వాటివచ్చు తమ కూర్
 గలమే అయిపోయి యింతకాలం పంపివచ్చ
 వ్వనాడు తమని మైత్రులు చేసుకొనిజుం
 న్నారనే సత్యాన్ని, ఎటుటి వ్యవహార
 ఎవరూ కేరళి మామవసుంటేదు. అందు
 రాష్ట్రీకుంటిలా విధ్యవ్యాసమ చెప్పించే ఉద్య
 మాన్ని వచ్చే క్షిప్రకాలంలో అందరూ తమ
 మగా కొంపగించడానికి సన్నాహం చేస
 కుంటున్నాడు. ఈ పరిచయ సత్యాన్ని సుప్రసి
 ఘే ఎవరూ నూటాడడంలేదు.

(18-5-57)

గానన మనముచేయవలసి. ఈజిప్టునకు పొందవలసిన
 పక్షపాదులు నిలబడు. కమిషన్లవారి సుదీ
 చరిత్రగా చరిత్రముగా రేయి లభించుచున్నది.
 నదియే కమిషన్లపై పరిశోధనలవలన
 జరిగినదిగా వేయవలసి. దీనికి కమిషన్ల
 పై పొందవలసిన ముఖ్యముగా ఇతరు
 లుండవలసి. ఇదివేరొందిన అధికారికాల
 లులే దీని నుచేయుట మాకు గురువలసి.
 నేటి కమిషన్లవారు

విజయా కెమికల్స్-మద్రాసు

ఈవారంలో

మన దేశం

- యూరప్ దేశాలలో ప్రధాని నెహ్రూపర్యటన
- కేరళమినహా అన్ని రాష్ట్రాలలో లోటుబడ్డెటులు
- సామపరిశనానికి యీ స్వల్పచర్యలు చాలవు
- ఆందోళనపరచిన అస్సాం సూనె రాజకీయాలు

నెహ్రూ పర్యటన

ఇండియా (ప్రధాని నెహ్రూ), ఐరోపా అత్యున్నతాధ్యక్షులు, ఒక వెలగోడలపాటు, ప్యారిస్ నుండి గత శుక్రవారం బయల్దేరి, బెర్లిన్, డెస్సాల్, ఫ్రాంకో, లండన్ వంటి ప్రధాన నగరాలను సందర్శించి, ఆ దేశాల ప్రజల, ప్రభుత్వాల మన్ననలను విజయవంతం గావించినట్లుంది. వారు వార్య, స్వీడన్ లను దర్శించి, యూనెస్కో తదితర అంతర్జాతీయ సంస్థలను సందర్శించి, అక్కడ ఉన్న కామకాశ్మీరాధ్యక్షుల సభలో పాల్గొని, జూలై 7 తేదీనకు లండన్ లో చేరుకుంటుంది. తర్వాత బెర్లిన్, హాంబుర్గ్, కెల్న్ లను సందర్శించి, స్వీడన్ లోని స్టావోల్మ (మదకా రాజధాని), కెయిలో ఎగరాలను సందర్శించును. ఇదికేవలం యూరప్ ను సందర్శించే పర్యటన మాత్రమే, అదేకాదు భారతదేశానికి కాంతిమాలికా ప్రకటిస్తున్నాయి. పై నడవ గించిన దేశాలు విస్తారాధ్యక్షులను, ఇండియా వీటిలో పాల్గొంటున్న వాటిని సంబంధించిన విషయాలను వివరించడం, మన కైదేని విధానాలపట్ల ఆదేశాల పాపభూతిని పొందడం దృష్ట్యా, ఆదేశాల సాంఘికాభ్యుదయ, సమాజ కార్యకర్తల పరిశీలన కైదే సేమి క్రి ప్రచారానికి పర్యటన ఎంతో దోహదకారి కాగలదనుటలో ఎట్టి సందేహంలేదు.

రాష్ట్రాల బడ్డెటులు

కాంగ్రెసుపార్టీ పాలనలో ఉన్న రాష్ట్రాలలో లోటు బడ్డెట్లు ప్రతిపాదించడం కుంటుంది. కేరళ కమ్యూనిస్టుప్రభుత్వం మిగులు బడ్డెట్ను ప్రతిపాదించడం ఆకస్మాత్తు కలిగించింది. కేరళ బడ్డెట్ పూర్తి పాడవటం కాంగ్రెసు అగ్రనాయకుల దృష్టిని ఆకర్షించింది. మిగులు బడ్డెట్ను ప్రతిపాదించడాన్ని ప్రోత్సహించుచు, దీని రాజకీయ, ఆర్థిక ప్రభుత్వాలమీద ఆందోళనకరంగా ప్రచారం చేసివున్నది. వ్యవసాయ ఆదాయం పై మూలకటాక్షును పెంచడం, వ్యవసాయ సం

పదపై పడు, కాఫీ కేయాకటోలకంపై నిలపై పడుతున్న పరిస్థితులను ఎత్తువేయుచో యిప్పుడే ప్రాధాన్యతను. ఈ పన్నుల పూర్తి పాపాల వ్యవహారంపై కేంద్రంలో ముఖ్యమంత్రి దానిపై కార్యకర్తలను కమ్యూనిస్టులు తాత్కాలికంగా పదవిని వేస్తున్నది. ఇది మైసూరు, అస్సాం, తెలంగాణ, కులాల తదితర రాష్ట్రాల బడ్డెటులమీద కేంద్రం లోటుబడి ప్రకటించడం గమనార్హం. అది లోటు బడ్డెటులు కావడానికి, ఆయా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు కొత్త పన్నుల ప్రతిపాదనలు లేక పెట్టకపోవడమే కారణం. కేంద్రాన్ని, వీటికి మాటికి, సహాయకాంక్షం వీడించుకొనే దాని కంటే, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు కొత్తగా పన్నుల కొత్త పన్నులకు ప్రతిపాదించియుంటే సమంజసంగావుండేది. కేరళ కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వాన్ని అనుసరించుమని చెప్పుచుండేదేదాని, మనస్సు వుంటే మార్గాలులేవా అనేది యిక్కడ విమర్శ వాంఛం.

ప్రభుత్వ నిర్వహణలో పొదుపరితనం

కేంద్రమంత్రిలు తమ శీత ధర్మాలుగా మాటికి పదివంతులు విర్వికంగా తగ్గించుకొని, ప్రభుత్వ నిర్వహణలో పొదుపు అవసరాన్ని గుర్తించడం సంతోషించవలసి విషయం. ఇదే సమయంలో పెద్దయింటినుండి చిన్న యింట్లోకి మారాలని ప్రధాని నెహ్రూ భావించడం వలన దేశానికి అందుకోసం కొత్తగా యిల్లు కట్టడం పొదుపు ఉద్యమానికి సహాయపడకనే విమర్శ లేకపోలేదు. పొదుపు ఉద్యమాన్ని ఆమలు జరిప వలయుంటే యిలాంటి స్వల్ప చర్యలు సరిపోవు. వివిధ ప్రభుత్వకాఫుల నిర్వహణలో మరారా, అవినీతిద్వారా ఎంతో ఖనం (కోట్లకొలది) మర్చిపోయిపోయిపోయి పాల్గొంటుంటుంది అదేవల సమయం బయట పెట్టిన విషయాల విచారణకు ప్రాముఖ్యత, మంత్రిగల దేశాలలో వ్యక్తిమైన కోరలను ప్రతీక పెట్టడంతో మార్చిన పొదుపు ఉద్యమం సఫలం కావాలను. కేంద్రమంత్రిల ఆద

ర్శన, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల మంత్రిగలదా అనుకుంటే వాంఛించి, ముందు పూర్తిగా విస్తారంలో జరుగుతున్న దురాచార, ప్రభుత్వ అవసరాల కొనుగోలులో జరుగుతున్న లోపాలు మరారా కుంభకోణములు ఆం కట్టడం అత్యంత కావ్యం.

సూనె రాజకీయాలు

రెవెన్యూ కమిషన్ రాకాసిరా క్రొత్త సూనె కుర్చీ కర్మాగారాన్ని వెలగోడలపాటు ప్రతిపాదన ప్రకటించడం తీవ్రపర్యవై అమం తీవ్రపర్యవై ప్రతిపాదన పరిష్కారం చేయవలసిగా చేసి కేంద్రం, మొదట యీ సూనె కుర్చీ కర్మాగారాన్ని ఆస్వామిలో ప్లాన్ చేయమని కేంద్ర ప్రభుత్వం చెప్పడం, వానితో అస్సాం ప్రజలు, వాయులు తమ రాష్ట్రం పొరకొని ముఖం కాగి ఆడ నీ, రికార్డు పోక రాష్ట్రం ఆభివృద్ధి కేంద్రం అవని ఆశించడం జరుగింది. వాని అది కడప రీకార్డు పోక రాష్ట్రం బడు కుండకేపుటికల్లా, అస్సాం ప్రజల, వాయుల ఆశలు అడియంపై వైవి. అస్సాం మంత్రిత్వం గాకామావరకు పరిశీలుతుమారడం, ఇది రాజకీయరంగంలో పెద్దకల్లా సమస్యగా మారినదేదం జరిగింది. పరిష్కారంగా, రికార్డు, నిరసా, మధ్యస్థుల కోరికలపై కుర్చీ కర్మాగారాలు స్థాపించబడి యుండగా మరలా ఆదేశ ప్రాంతంలోనే అదనపు పారిశ్రామికాభివృద్ధి అవకాశాలు కల్పించవలసినదం సమంజసం కాదు. భారీ పరిశ్రమలు - ఉక్కు, ఇసుక, బొగ్గుకైలా అన్న ఎంతోనే సెంట్రల్ ఇండియాలోనే వెలగోడల బడుమార్కెట్, ఇది తరెమ్మ కేరం ఆభివృద్ధి కేంద్రం కావాలి. పూర్వీకులనుండి అనేకమటు విలువైనది? ఈ విధానం ఎంత త్వరగా మారలే దేశానికి తుండరి.

కురిచేడు కేంద్రం

మే 25 తేదీ కురిచేడు జాతీయవిస్తరణ సెనాటేట్ ప్రారంభోత్సవ సమయంలో కల్లెక్టరు క్రి మొహిబుల్లాగారికి సమర్పించిన పద్యమాలనుండి:-

చిక్కియి కల్యాణకర్తై పదియందు
 కినుల కాటికిత మెనవలే
 అర్చనగ్ని కర్మేన్ద్ర సిగ్గుకా నెల
 కావట్టి సరికి గోకైంజె
 వాల్మీకీయ రుక్మిణిని తిలపనక
 సవరింపలేదు వాంఛనులేక
 మిడియెదలకును ముందుకు వానమగడ
 చలరామకొన నింత వెలపులేక
 తలచుకొన్నంత సుందరీ సరిమిదైచు
 కష్టపాదప్రభుగ్ని నిప్పుచంప్రీ
 కల నడుమకల్గి కలకాల మలమటించు
 పల్లెపల్లులుమాది - సభ్యునలర
 సంపదకన్యమలాసంగి పెంపుమయ్య.

—డా॥ పద్మనాభశర్మ.

ప్రారంభించిన సాకలాల
 ముఖ్యకార్యకర్తల స్థాయిలే
 దేయంగాంచుచున్న దీ ప్రభుత్వం
 మీ చేయకల్లా, యిక
 పూర్వీకాంక్ష వివాదకేంద్రమునకు
 పూర్వము జూరారే
 ప్రాంతాభివృద్ధి మామరతుల
 మార్గంగానుక గామకా
 — కల్లెటూ సాగభూమిదావై.

జానాను అప్పపత్రాలు

సమాచార సంఘం ప్రకటించింది
 జానాను అప్పపత్రాలు
 మాచక్త పొందుతుంది.
 ఆ మీకా రైతు సెన్, నెల్లూరు

నెల్లూరు సర్పంచి వేదీకర్త

అవల దానా 195/54, ఇ. పి. 12/57.

చెన్నూరు కామయ్య — వాది.

(1) వాగార్థి వెంటకమదార్థి (2) వాగార్థి వెంటకమదార్థి — ప్రతివాదులు.

ప్రతివాదులు తాళి యాద్రోది సెన్యాలు రాఖిల నిర్వాహి 29-7-57 తేదీన నెల్లూరు జిల్లాకోర్టులో తమ తేదీయెదురు, ప్రతివాది యెన్కోరెయ్య అదమరయెదురు తాళి విడి ప్రభుత్వాల మా, 30,000/- య.

— పెద్దవాలు —

నెల్లూరు తాళి వీధి వాదాలోని గాగ్రీయ మూల కోయమా గాగ్రీ సర్వీ 106. ఎ. య. య 0-52 ట్లు 137 (1) య 1-63 ట్లు 126. ఎ. య 1-41 ట్లు, 140. ఎ. య 2-04 ట్లు, 163 య 1-63 ట్లు, 104 య 2-67 ట్లు, 130 య 3-05 ట్లు, 138, య 1-93 ట్లు, 154, య 1-82 ట్లు, 136 (1) య 1-43 ట్లు, (2) య 0-70 ట్లు, 564 (1) య 3-93 ట్లు 565 (2) య 1-26 ట్లు, 566. ఇ. య 0-24 ట్లు, 418, య 4-58 ట్లు, 419 య 3-03 ట్లు, 420 య 5-30 ట్లు డిబ్బా గ్రామంలో కోరి మెల్ల సర్వీ 525 ఎ, య 0-14 ట్లు 5 య 2-03 ట్లు 5 య 0-17 ట్లు, 526, య 1-74 ట్లు, 527. ఎ. య 0-95 ట్లు 5 య 3-28 ట్లు 533 య 2-61 533 (4) య 1-15 ట్లు 534 య 0 43, 535 య 3-38 ట్లు, 543, య 3-03 ట్లు, 540, య 0-39 ట్లు, 546. ఎ, య 0-32 ట్లు, 542. 0 య 1-37 ట్లు, 5 య 1-06 ట్లు, 5 య 1-15 ట్లు, ఇ య 1-19 ట్లు యానాలగు సెంబల్ల వస్త్రీలో సమర్పిత య 3-17 ట్లు, 536. ఎ య 1-53 ట్లు 5 య 1-55 ట్లు 539. ఎ య 1-56 ట్లు, 5 య 3-17 ట్లు. యా గాగ్రం సెంబల్ల వస్త్రీలో సమర్పిత య 0-30 ట్లు. — మేనమాది ఆదికేను కల్లె-వాది అద్యోగ్.

తెలుగు దీపి ముఖ్య కోర్టులో

ఆవల నె. 376/1956 య.

క్రి వాదని అండ్ కో. ప్రతివాదులు — వాదులు.
 మాత వెంటకమదార్థి కల్లె అండ్ కెంపెనె నెల్లూరు వల్లెరాం (భాగ్యులు)

— ప్రతివాదులు —

(1) కేవలి కానికన్యకాంధ్రై 3. వ ప్రతి వాది - స్టాకామైన్ కేట - నెల్లూరు.
 (2) మారెం గోపాలకృష్ణయ్య 5. వ ప్రతి వాది - కోమలగ్రామం - నెల్లూరు.
 (3) లింగయ్యల మోటుకమయ్య 8. వ ప్రతి వాది - నవాబుపేట - నెల్లూరు.

వాది కంపెనీలకు 1 to 9 ప్రతివాదుల ప్యాథెంట్ల వుంటు 1. వ ప్రతివాది కంపెనీ తాలూకా సాక్షులవల్లము 1 to 9 ప్రతివాదుల వల్లము మా. 5000/- య. సుందరీ - వ్యాజ్యపు తెలుగులోటి రాలిబ్బ కోగలంచు లకు పై దావాలోటి పదకూడవ 5-7-1957 తేదీ దావా మా తేదీయెదురు. దావా వాయిదాకోటి ముఖ 11 X 115 మామరారి ఎదల మా తేదీయెదురు రివ్యంకామరారు. — పి. కె. ముఖరాధికారి, అద్యోగ్ - రికార్డి.

వినెస్ ముక్ హౌస్
 పబ్లికేషన్స్ అండ్ బుక్ డిలెర్స్
 బ్రుకురొడ్డు - నెల్లూరు.

మీ కేంద్రముల కావలసినను, అన్నిరకముల కాగిత, పైసా, పుస్తకములు, పుస్తకములు, పైసా పాఠ్యాంశాలు, పదపైసా ధరలకు కొనుగోలు.

జి. ఎ. డి. ఎస్. సి., ప్ర యూనిటర్వీ, S. S. L. C., Text Books, కర్నూలు అత్యుత్తమమతి కిక్కుగా ముద్రించి.

ప్రొఫెసర్లు:
 యాదవ గుమ్మరామయ్య అండ్ బ్రదర్స్